

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Кафедра мовної підготовки іноземних громадян

Ministry of Education and Science of Ukraine
Sumy State University
Department of Language Training of Foreign Citizens

МАТЕРІАЛИ

**IV Всеукраїнської науково-практичної студентської
онлайн-конференції
«Наукова спільнота студентів XXI століття»
7–8 квітня 2021 року**

**IV All-Ukrainian Scientific-Practical Student Online
Conference
«Scientific Community of Students of the 21st Century»
April 7–8, 2021**

Суми
Сумський державний університет
2021

2. Бакум З. П. Українська мова як іноземна: лінгводидактичні проблеми. *Філологічні студії. Науковий вісник Криворізького державного педагогічного університету*. 2010. Вип. 5. С. 226-232.

СЕКЦІЯ 4

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ХХІ СТОЛІТТЯ

Е. Балсак,
студент ПВ, ПВа-02/10з, Туреччина
Чернякова А. В. канд. пед. наук
м.Суми, СумДУ

КОМУНІКАТИВНИЙ ТЕАТР ЯК ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ОСВІТНІХ МІГРАНТІВ

Інноваційні технології є невід'ємною частиною сучасної освіти і водночас потужним рушієм оптимізації навчально-виховного процесу, засобом розвитку пізнавальної активності у процесі мовної підготовки іноземних студентів. Інноваційні технології формують цілу низку компетенцій у студентів, зокрема такі, як-от: комунікативні, соціокультурні, лінгвістичні, крос-культурні та фахово-зорієнтовані. Аналіз енциклопедичних джерел дав можливість висвітлити сутність поняття «інновації».

Окреслений термін буквально означає нововведення, оновлення, новизну, зміну [2]. У 50-х рр. ХХ ст. на Заході і в останні два десятиліття в Україні педагогічні інновації стали предметом активного дослідження. Відповідно почала формуватися нова галузь знань – педагогічна інноватика [2, с. 490].

Серед дослідників, що займаються розробленням інноваційних ігрових технологій у науці, зокрема ігрових тренінгів, комунікативних театрів та анімаційних вистав, відзначимо Т. Цюман [2], Н. Заверико [2], А. Капську [3]. Сутність інноваційних технологій висвітлено у науковій розвідці вітчизняної вченої Н. Андросової [1].

Продуктивними інноваційними технологіями, які використовують філологи у роботі з іноземними студентами у процесі їхньої мовної підготовки є технології інтерактивного навчання, проектні та ігрові педагогічні технології. Згідно з результатами дослідження Н. Андросової ігрові технології – дидактичні системи використання різноманітних ігор, під час виконання яких формуються вміння виконувати завдання на основі компромісного вибору (театралізовані, ділові та рольові ігри, імітаційні вправи, індивідуальний тренінг; розв’язання практичних ситуацій і задач, комп’ютерні програми тощо) [1].

Більш детально висвітлимо ігрові педагогічні технології, які сфокусовані на розвиток комунікативної компетенції освітніх мігрантів в у мовах іншомовного полікультурного

середовища. На думку вітчизняної дослідниці А. Капської, у складі комунікативної компетентності важливо виокремити таку якість, як гуманістичну спрямованість, оскільки вона є відображенням людяності, толерантності, гуманізму – базових характеристик спілкування у системі людина – людина [3, с. 7]. Надзвичайно важливим компонентом структури комунікативної компетентності студента, який певний час проживає в іншомовному середовищі є емоційний аспект спілкування. Тому цікавою формою організації заняття зі студентами, які приїхали з різних країн, зокрема Туреччини, Індії, Нігерії є комунікативний театр. Анімація спрямована на допомогу особистісному самовираженню шляхом використання ігрових, театралізованих та психотерапевтичних методів мовної підготовки студентів. Для реалізації анімаційних програм та рольової гри у процесі вивчення іншої мови на практичному занятті використовуються наступні методи:

Метод гри та ігрового тренінгу. Гра – самостійний вид діяльності, рівноправний з усіма іншими. Ігри використовуються також як розважальна форма, яка активізує іноземних студентів, що виводить їх з пасивного споглядання театралізованого заходу. Метод театралізації. Культурне дозвілля студентської молоді має безліч сюжетів і соціальних ролей. Цей метод реалізується через костюмування під час арт-фестивалів та свят, особливу мову міжетнічного спілкування,

обряди, ритуали, міжкультурні традиції, різноманітні сюжети життя, побуту, нестандартні ситуації, які пов'язані з соціокультурною адаптацією.

Метод змагання. Змагання допомагає розвинути творчі сили, стимулює прагнення до пошуку, відкриття, досягнення перемог над собою, над лінощами в процесі навчання в умовах полікультурного освітнього середовища.

Метод рівноправного духовного контакту, заснований на демократичному і гуманізованому спілкуванні. Метод виховання ситуаціями. Моделюються різноманітні ситуації, які можуть бути орієнтовані на самореалізацію, успіх, невдачу, довіру, недовіру. Метод імпровізації. Вміння імпровізувати розвиває творчі здібності учасників ігрового процесу. Мистецтво імпровізації – це запорука творчого успіху [4].

Практика використання інноваційних технологій з елементами анімаційної діяльності, зокрема комунікативного театру у процесі мовної підготовки освітніх мігрантів засвідчує розвиток діалогічного мовлення на основі толерантного спілкування. Особливо доречно, вивчаючи теми стосовно публічного виступу як важливого засобу комунікації, переконання, дискусії, наради, співбесіди з різними співрозмовниками у транспорті, на вулиці з українцями. Комунікативний театр через гру, анімацію забезпечує розвиток мовних, моторних, когнітивних навичок, навичок вирішення

проблем і морального виховання. Шляхом театрального спілкування через програвання певних ролей, ситуацій, з якими студенти стикаються в побуті у процесі взаємодії відбувається встановлення стосунків, цілком очевидно, що комунікативний театр можна використовувати для формування взаємовідносин між українськими та іноземними студентами з метою діалогу культури та формування поліетнічної толерантності.

На заняттях з української мови як іноземної використовуються ігри, наприклад, когнітивна «Мовна гра», яка реалізується на матеріалі текстів теми «Українські традиції». В основу педагогічної гри покладено низку принципів, зокрема ментальний принцип сприйняття тексту та ігор в цілому, принцип розуміння мовних одиниць та розвитку усного мовлення, вміння усно і письмово висловлювати думки. Цікавою формою є також етно-фестивалі за участю як іноземних, так і українських студентів.

Рис.1. Студенти з Туреччини презентують амулет «Око Фатіми»

Підсумовуючи, слід додати, що освітні мігранти як представники інших етнічних груп населення можуть презентувати культурні традиції, використовуючи метод театралізації через костюми, обряди, ритуали, цінності, які їх відрізняють. Так, на уроці країнознавства студенти з Туреччини презентували обереги та амулет «Око Фатіми» (тур. Nazar boncuk), який представлено на фото (див. Рис.1). Проаналізовані технології спрямовані на соціокультурну інтеграцію та успішну міжкультурну комунікацію іноземних студентів на засадах толерантності та рівності освіти.

Список літератури

1. Андросова Н. Інноваційні технології в школі / Н. Андросова // Наукові записки [Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка]. Сер. : Педагогічні науки. 2010. Вип. 91. С. 29-34. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_p_2010_91_8.
2. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / за заг. ред. проф. І.Д. Звереві. Київ, Сімферополь: Універсум, 2013. 536 с.
3. Комунікативна професійна компетентність як умова взаємодії соціального працівника з клієнтом / за ред. А. Й. Капської. К. : ДЦССМ, 2003. 87 с.

4. Чернякова А. В. Комунікативна професійна компетентність як умова взаємодії аніматора з клієнтом у процесі соціокультурної діяльності / А.В. Чернякова, А.О. Полянничко // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. №3 (57). Суми : СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2016. С. 320–325.

Ojo Olajide Joshua, ПБу-03 student, Nigeria,
Scientific adviser: *S. S. Zaitseva*, Ph.D.,
Sumy, SumDU

INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGY IN THE SOCIETY

The relevance and aim of this research is to point out importance of ICT in the society, problems and solutions of ICT, and recommendations. ICT play a significant role in all aspects of modern society.

An Information Society is a society, where the usage, creation, distribution, manipulation and integration of information is a significant activity. Its main drivers are Information and Communication Technology (ICT) which have resulted in rapid information growth and is somehow changing all aspects of social organization, including education, economy, health, government,